

Lausunto henkilötunnuksen uudistamisesta koskevan työryhmän johtoryhmän väliraportista

ETENE on iloinen, että valtiovarainministeriön henkilötunnuksen uudistamista koskevan työryhmän johtoryhmä on päätenyt väliraportissaan ehdottamaan sukupuolta koskevan tiedon poistamista henkilötunnuksesta. Tähän ETENE on kiinnittänyt huomioita mm. intersukupuolisten lasten hoitoa koskevassa kannanotossaan (2016). Sukupuolisidottu henkilötunnus on myös muunsukupuolisten ihmisten identiteetin ja käytännön arjen kannalta ongelmallinen.

ETENE kannattaa yksityishenkilöiden henkilöllisyyden suojaamista ja pyrkimystä tietojen minimointiin. Henkilön sukupuolen lisäksi on harkittava vaihtoehtoa, jossa henkilötunnuksesta ei suoraan ilmene henkilön ikä. Nyt henkilö joutuu tahtomattaan paljastamaan ikänsä useissa tilanteissa, joissa se ei olisi lainkaan tarpeellista. Ikäsyrynnän ja henkilökohtaisen epämuukavuuden lisäksi iän määrittäminen aiheuttaa hallinnolle käytännön ongelmia silloin, kun muusta maasta muuttavalla ei ole henkilöllisyysasiakirjoja. Näitä haasteita on kuvattu väliraportissa.

Sekä sukupuolen että iän paljastavien merkintöjen poistaminen henkilötunnuksesta vähentäisi ikään ja sukupuoleen kohdistuvaa syrjintää.

Sähköisen asioinnin yleistyessä identiteettivarkaudet koskettavat yhä useampia kansalaisia. Olisi erittäin toivottavaa, että henkilötunnusuudistuksessa tämä näkökohta huomioitaisiin vahvemmin.

ETENE haluaa kiinnittää huomiota myös sähköiseen asiointiin ja tunnistautumiseen liittyvään syrjäytymisriskiin. Kaikilla henkilöillä ei ole älypuhelimia, eikä esimerkiksi mobiilitunnisteen käyttö siksi onnistu.

Puheenjohtaja Jaana Hallamaa

Pääsihteeri Sinikka Sihvo

